

Avdelning: Plan och miljö
Handläggare: Magnus Lindqvist
Telefon: 508 28 937
Fax: 508 28 808
E:post: magnus.lindqvist@miljo.stockholm.se

MHN 2006-05-23 p 13

Bullerskydd längs Nynäsvägen genom Gamla Enskede

Förslag till beslut

1. Överlämna förvaltningens utlåtande som svar på remissen.

Carl-Lennart Åstedt

Gustaf Landahl

Sammanfattning

Det är positivt med en översyn av bullersituationen längs Nynäsvägen och programförslaget beskriver på ett bra sätt de skärmar som föreslås. Kostnaden kan tyckas hög, men i den bedömningen bör även vägas in att sträckan hör till en av landets mest bullerbelastade. Skärmarna ger en förbättrad bullersituation, men förbättringen är totalt sett relativt begränsad och därför är komplettering med fönster och ljuddämpande uteluftsdon nödvändigt för att undvika att Miljöförvaltningen genom miljöbalken ställer krav på att begränsa bullernivåerna inomhus.

Förvaltningens uppfattning är att bulleråtgärder på sträckan är motiverade. I första hand bör fönsterbyten kompletterat med ljudreducerande uteluftsdon genomföras. Därefter bör möjligheten att anlägga lågbullrande vägbeläggning utredas. Hastighetsövervakningskameror är ytterligare en möjlighet som ger viss förbättring. Även skärmar bör övervägas, men då genom en prioritering av i första hand de delsträckor där skärmar ger bäst effekt.

Bakgrund

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har erhållit rubricerat ärende för synpunkter senast den 22 maj 2006. Förvaltningen har meddelat att ärendet behandlas vid nämndens sammanträde den 23 maj. Ärendet har även

remitterats till bl a Enskede-Årsta stadsdelsnämnd, Vägverket, SL samt Stockholm Vatten.

Remissen

Trafikkontoret har i samarbete med Stadsbyggnadskontoret, genom konsult tagit fram ett programförslag till bullerskydd vid Nynäsvägen på sträckan genom Gamla Enskede. I ett gemensamt tjänsteutlåtande har ärendet redovisats till de båda nämnderna i februari 2006, se bilaga 2. Nämnderna beslutade att godkänna genomförande av projektsamråd och remiss av det framtagna materialet. Därefter ska kontoren återkomma med samrådsredovisning och förslag till inriktning av fortsatt arbete. Utredningen har inte tagits fram genom bullerskyddsgruppens arbete med skyddsåtgärder.

Utgångspunkter för arbetet har varit att med skärmar uppnå en god bullerreduktion (minst 10 dBA) och uppfylla höga krav på gestaltning samt beskriva behov av ytterligare bulleråtgärder för att så långt möjligt uppfylla stadens mål för buller. Befintlig trädallé ska behållas och ej påverkas negativt.

Det berörda området sträcker sig från Södra Länkens anslutning vid Sofielundsplan i norr till bostadsbebyggelsen invid Tallkrogsvägen i söder. Området har delats in i fem delsträckor med olika förslag till skärmutformning som anpassats till delsträckornas förutsättningar. Skärmarna föreslås utformas i glas, betong och trä samt där det är möjligt förses med absorberande material och dubbla skärmkrön. Höjden föreslås i huvudsak till 3,0 meter över mark och dessutom höjs befintlig bullervall i områdets södra del.

Bullerskyddet bedöms minska ljudnivån med 10-15 dBA i markplan invid bostäderna. Den högre bullerdämpningen gäller om enbart bullret från Nynäsvägen beaktas. Viss påverkan från trafiken på lokalgatorna innebär att ljudnivån totalt sett minskar med omkring 10 dBA. I bostädernas övre våningar ger bullerskydden begränsad eller obefintlig effekt och därför har även kostnader och omfattning av kompletterande fönsteråtgärder studerats.

Totalt är det drygt 1000 personer som exponeras för höga bullernivåer vid denna del av Nynäsvägen. Till dessa kan läggas ytterligare ett antal boende i området som inte är direkt exponerade, men ändå utsätts för bullret. Cirka 600 personer får betydligt minskade bullernivåer utanför fasad med föreslagna åtgärder, vilket innebär mer än 6 dBA ljudreduktion. Kostnaderna har översiktligt bedömts till 65-70 mkr för skärmar samt 14 mkr för kompletterande fönsteråtgärder, dvs totalt uppemot 84 mkr.

Rapporten i sin helhet finns på Trafikkontorets hemsida, protokoll från sammanträde 2006-02-21.

Bullerskyddsåtgärder i Stockholm

Arbetet med att begränsa buller från vägtrafiken i Stockholm bedrivs i den förvaltningsövergripande sk bullerskyddsgruppen. Gruppen består av representanter från Trafikkontoret, Miljöförvaltningen och Stadsbyggnadskontoret. Flera handlingsprogram för bulleråtgärder har utarbetats och legat till grund för det arbete som staden bedrivit för att minska bullerexponeringen. Den senaste redovisningen av de resultat som uppnåtts gjordes till miljö- och hälsoskyddsnämnden 2003-12-16. Ett nytt åtgärdsprogram för de kommande fem åren är under framtagande.

Vid Nynäsvägen är det främst åtgärder på fönster och ljudreducerande uteluftsdon som diskuterats i bullerskyddsgruppen. En anledning är att de medel för bullerskydd som varit tillgängliga inte medgivit satsningar i en sådan storleksordning som skärmar innebär. Skärmutredningen vid Nynäsvägen har bedrivits av Trafikkontoret och Stadsbyggnadskontoret som ett särskilt projekt vid sidan av det ordinarie bullerskyddsarbetet.

Förvaltningens synpunkter

Det är väl känt att Nynäsvägen genom Enskede är hårt trafikerad och ger upphov till mycket höga bullernivåer. Drygt 100 000 fordon per dygn och hastigheter som ofta överskrider 70 km/h innebär en ekvivalent ljudnivå på omkring 75 dBA för bebyggelsen närmast vägen. Även bakomliggande bebyggelse inne i området påverkas av bullret. Området vid Nynäsvägen är en av Sveriges mest bullerbelastade.

Nynäsvägen har varit högt prioriterad och var också en av de första vägsträckor som erhöll bullerbegränsande åtgärder då staden påbörjade det arbetet för cirka 30 år sedan. Skärmarna längre söderut byggdes under 1970-talet och fönsteråtgärder genomfördes 1987.

På senare år har ytterligare bullerskyddande åtgärder vid Nynäsvägen utretts i flera olika sammanhang, innebärande både skärmlösningar och tunnelförläggning. Tunnel har senare bedömts alltför kostnadskrävande och några andra förbättringar har inte genomförts.

Fönsteråtgärderna för cirka 20 år sedan var bland de första som gjordes med tillsatsruta som lösning. Dåtidens begränsade teknik i kombination med åren som gått innebär att ljudnivån inomhus idag är oacceptabelt hög. Möjligheten att begränsa inomhusnivåerna har därför diskuterats i stadens bullerskyddsgrupp. En mindre utredning av befintlig fasadisolering och möjliga förbättringsåtgärder har genomförts och tankar har funnits att inordna sådana fönsteråtgärder inom stadens ordinarie bullerskyddsarbete via bullerskyddsgruppen.

Det är positivt med en översyn av bullersituationen längs Nynäsvägen och programförslaget beskriver på ett bra sätt de skärmar som föreslås. Kostnaden kan tyckas hög, men i den bedömningen bör även vägas in att

sträckan hör till en av landets mest bullerbelastade. Skärmarna ger en förbättrad bullersituation, men förbättringen är totalt sett relativt begränsad och därför är komplettering med fönster och ljuddämpande uteluftsdon av största betydelse. Anledningen är att kombinationen av mycket höga ljudnivåer utomhus och bostädernas relativt begränsade ljudisolering, innebär alltför höga bullernivåer inomhus. Det kan innebära att Trafikkontoret genom miljöbalken åläggs att begränsa bullret inomhus.

Förvaltningens uppfattning är att bulleråtgärder på sträckan är motiverade. I första hand bör fönsterbyten kompletteras med ljudreducerande uteluftsdon genomföras. Därefter bör möjligheten att anlägga lågbullrande vägbeläggning utredas. Hastighetsövervakningskameror är ytterligare en möjlighet som ger viss förbättring. Även skärmar bör övervägas, men då genom en prioritering av i första hand de delsträckor där skärmar ger bäst effekt. I den sydligaste sträckan bör en eventuell skärm dras längre söderut och på lämpligt sätt ansluta till befintligt bullerskydd.

Det är en varierande miljö och förutsättningarna, både tekniskt, estetiskt och miljömässigt, varierar utmed sträckan. I utredningen nämns andra tänkbara åtgärder endast kortfattat. Lågbullrande vägbeläggning avfärdas som ej fungerande och att annan vägunderbyggnad krävs än den som finns vid Nynäsvägen.

Det har genom åren bedrivits ett stort antal försök med olika slags lågbullrande vägbeläggningar, både i Sverige och internationellt. I januari i år genomfördes på initiativ av Miljöförvaltningen ett möte om kunskapsläget i Sverige kring lågbullrande beläggningar. Mötet hölls tillsammans med Vägverket och andra berörda aktörer. Flera försök indikerar att lågbullrande vägbeläggningar även har andra positiva egenskaper som lågt rullmotstånd, minskad partikelbildning och mindre risk för vattenplaning, vilket ger ytterligare argument för dessa beläggningar.

Lågbullrande vägbeläggningar har nyligen diskuteras vid behandling av en motion i frågan, se MHN 2006-03-14, § 19.

Förvaltningen har tidigare framfört att staden som väghållare aktivt bör följa utvecklingen och deltar i samarbetsprojekt som kan utmynna i ytterligare provsträckor med lågbullrande vägbeläggningar. Nynäsvägen bör kunna utgöra en lämplig sträcka för ett fullskaleförsök.

Om ambitionen är att bilisterna ska hålla hastighetsgränsen 70 km/h så är hastighetskameror en möjlig lösning som även ger viss effekt på bullersituationen. I sammanhanget kan nämnas att trafikkontoret i samarbete med Vägverket planerar montering av den nya generationens hastighetskameror vid Drottningholmsvägen i Västerort. En efterlevnad av hastighetsgränsen 70 km/h bedöms innebära ett par dBA minskat buller.

Utmed Nynäsvägen förekommer även problem med störande vibrationer som orsakas av vägtrafiken. Särskilt på senare tid har flera boende kontaktat Trafikkontoret och Miljöförvaltningen. Orsaken till att situationen förvärrats är ännu inte känd, men vibrationsproblemen måste beaktas i det fortsatta arbetet. Åtgärder genom annan vägbeläggning kan även innebära minskade vibrationsproblem.

Slut

Bilagor:

- Bilaga 1 Utdrag ur programutredning 2006-01-18, Bullerskydd Nynäsvägen genom Gamla Enskede: Sammanfattning, översiktbild, delområdesindelning och bullerutbredning.
- Bilaga 2 Tjänsteutlåtande till trafiknämnden och stadsbyggnadsnämnden inför remiss och samråd.